

Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Odborné učiliště a Praktická škola, Hořice, Havlíčkova 54

Adresa: Havlíčkova 54, 508 01 Hořice

Identifikátor školy: 600 024 113

Termín konání inspekce: 3. – 7. květen 2004

Čj.:	09-1182/04-5206
Signatura:	oi2nx501

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v oborech 36-57-E/005 Malířské, lakýrnické a natěračské práce – malířské a natěračské práce a 69-55-E/005 Práce ve zdravotnických a sociálních zařízeních – pečovatelské práce vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve výše uvedených učebních oborech vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve výše uvedených učebních oborech

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Odborné učiliště a Praktická škola, Hořice, Havlíčkova 54 (dále jen škola) zabezpečuje vzdělání a výchovu absolventů zvláštních škol a absolventů základních škol s výukovými problémy v šesti učebních oborech a tříleté praktické škole.

Škola sdružuje Odborné učiliště s kapacitou 150 žáků, Praktickou školu (42 žáků), internát (100 lůžek) a školní jídelnu (150 jídel).

Přehled o počtu ročníků a počtu žáků školy ve školním roce 2003/2004

Ročník	Počet žáků v ročníku	Třída	Obor	Počet žáků
1.	48	1. A	36-67-E/001 Zednické práce	13
		1. B	69-55-E/005 Pečovatelské práce	6
		1. C	36-57-E/005 Malířské a natěračské práce	13
		1. D	33-59-E/001 Čalounické práce	8
			32-52-E/001 Brašnářské a sedlářské práce	8
2.	27	2. A	36-67-E/001 Zednické práce	9
		2. C	36-57-E/005 Malířské a natěračské práce	12
		2. D	33-59-E/001 Čalounické práce	6
		3. A	36-67-E/001 Zednické práce	10
		3. C	36-57-E/005 Malířské a natěračské práce	11
		3. D	33-59-E/001 Čalounické práce	14
Celkem	110	10		110

Poznámka: Kontrolované učební obory jsou výtiskem tučně.

Všechny obory jsou vyučovány podle varianty A učebního plánu.

Žáci Praktické školy jsou v celé škole pouze tři, nemají proto samostatnou třídu a jsou rozděleni do tříd příslušných učebních oborů.

Zřizovatelem školy je Královéhradecký kraj, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Z celkového počtu dvaceti tří pedagogických pracovníků vyučuje v kontrolovaných oborech třináct učitelů a mistrů odborné výchovy, z toho osm učitelů všeobecně vzdělávacích a odborných předmětů a pět mistrů odborné výchovy. Někteří z nich zastávají obě funkce společně.

Z učitelů splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti (OPZ) pro práci ve speciálním školství tři, ostatní nemají vysokoškolské vzdělání, nebo vystudovanou speciální pedagogiku.

Tříletý učební obor Malířské a natěračské práce v předmětu odborný výcvik (OV) vyučují čtyři mistři odborné výchovy (MOV). Tři jsou pouze vyučeni, nesplňují podmínky OPZ, čtvrtý je vyučen, má střední odborné vzdělání, chybí studium speciální pedagogiky - tudíž podmínky OPZ rovněž nesplňuje. Pracovní zařazení mistrů je využíváno v oborech, ve kterých jsou vyučeni a mají dlouholetou praxi.

Výuku odborného výcviku tříletého učebního oboru Pečovatelské práce, který je ve školním roce 2003/2004 vyučován pouze v prvním ročníku, zabezpečuje jedna mistrová, která zároveň zabezpečuje výuku odborných předmětů. Je vyučena, má úplné střední vzdělání, nemá doplňkové pedagogické studium. Podmínky OPZ tedy nesplňuje.

Ve škole pracuje sociální a personální pracovnice, jejíž hlavní náplní práce je spolupráce s rodiči, sociálním odborem, kurátory apod.

Přenos informací uvnitř školy je rychlý a účinný – viz další zjištění o poradních orgánech ředitele. Do života školy mají možnost zasáhnout i žáci. Od tohoto školního roku je zřízen žakovský parlament, jehož členy jsou dva zástupci z každé třídy a zástupce ředitele. Letos se parlament sešel třikrát a veřejně vyvěšené zápisy z jeho jednání jsou dokladem toho, že je pro školu přínosem.

Důležitým a kvalitně zpracovaným dokumentem, potřebným pro hladký chod školy, je *Organizační a provozní řád školy*, jehož součástí je přehledné organizační schéma. Z něho vyplývá, že ředitel školy jmenoval svého statutárního zástupce (ten je zároveň zástupcem ředitele pro teoretické vyučování) a další dva zástupce ředitele: pro odborný výcvik a pro výchovu mimo vyučování. Organizační řád dále určuje základní práva a povinnosti školy, řeší zastupování ředitele v době jeho nepřítomnosti ve škole i zastupování ostatních pracovních funkcí. Udává odpovědnost jednotlivých zaměstnanců za věcnou správnost, úplnost a pravidelnost vedení pedagogické dokumentace. Stanoví termíny porad a schůzí v organizaci, a to porad kolegia ředitele, pedagogických rad a schůzí. Organizační schéma jasně znázorňuje strukturu školy, nadřízenost a podřízenost v jednotlivých částech všech úseků školy.

Poradními orgány ředitele jsou pedagogické rady a porady vedení. Jednání pedagogické rady se konají každý měsíc pod názvem „měsíční pedagogické porady“, v červnu se odděleně koná závěrečná porada pro 3. ročníky a měsíční pedagogická porada pro ostatní ročníky. Zápisy jsou pečlivě vedeny. Ve stejné knize jsou vedeny i zápisy z provozních porad.

Porady vedení se konají dvakrát měsíčně, účastní se jich krom ředitele vedoucí všech úseků školy. Zabývají se veškerými problémy zařízení, stanoví termíny a osobní zodpovědnost pracovníků za plnění jednotlivých úkolů.

Povinnosti zaměstnanců i zaměstnavatele vycházejí z *Pracovního řádu pro zaměstnance škol a školských zařízení*. Pro zaměstnance jsou zpracovány pracovní náplně, v dokladech školy jsou založeny jejich vzory pro zástupce ředitele pro odborný výcvik, pro zástupce ředitele pro

teoretické vyučování, pro učitele všeobecných a odborných předmětů, pro mistry odborné výchovy a další pedagogické i nepedagogické pracovníky školy.

Organizace komisionálních rozdílových zkoušek a přijímacího řízení je řešena pomocí příkazů ředitele.

Místo metodických sdružení nebo předmětových komisí jsou zřízeny tzv. metodické porady, které organizují zástupci ředitele pro své úseky. Obsah jednání je dokumentován v zápisech.

Plán kontrolní činnosti není zpracován, podle náplní práce jsou kontrolou jednotlivých úseků školy pověřeni všichni vedoucí úseků. Hospitační činnost v teoretických předmětech provádí zástupce ředitele pro teoretické vyučování. V tomto školním roce došlo v této funkci k výměně pracovníků. Bývalý zástupce ředitele velmi dobře vyhodnocoval úroveň sledovaných hodin a činil odpovídající závěry (uložil učitelům provádět přípravy písemnou formou, navrhl užití určité vyučovací metody i jiným učitelům apod.). Nově jmenovaný zástupce zatím vhodnou formu záznamových archů a co nejužitečnější způsob zápisů hledá. Četnost hospitační činnosti je zatím nízká.

Vedením úseku odborného výcviku je pověřen zástupce ředitele pro odborný výcvik, který na tomto úseku pracuje od 1. ledna 1997. Záznamy z jeho kontrolní činnosti jsou vedeny v sešitě. Pro hospitační činnost je veden Záznamový list, který má předtištěné části pro sledování a průběh vyučovacího dne (cíl vyučovacího dne, téma, instruktáž a činnost mistra, plnění učebních osnov, průběh a závěr výuky, přijatá opatření, vyjádření hospitovaného, podpisy hospitovaného a hospitujícího). Analýza výsledků je projednávána na poradách vedení školy a úseku praktického vyučování. Četnost hospitační činnosti zástupce ředitele pro odborný výcvik je dostačující.

Veškeré dokumenty týkající se řízení školy (Organizační a provozní řád, Vnitřní řád školy, Pracovní náplně všech zaměstnanců, Ostatní právní a technická dokumentace a další) jsou součástí složky s názvem „*Doklady OU a PrŠ Hořice*“.

Dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků je věnována náležitá pozornost. V současné době studuje ředitel školský management na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy Praha, další dva učitelé studují na vysoké škole speciální pedagogiku. Učitelé i mistři odborné výchovy se zúčastňují různých vzdělávacích akcí pořádaných především Pedagogickým centrem Hradec Králové. Navštěvované akce jsou voleny s ohledem na specifika odborného učiliště, pro zúčastněné jsou přínosné.

Přestože organizace činnosti a provozu školy stejně jako systém vedení zaměstnanců jsou příkladné, je oblast personálních podmínek výchovy a vzdělávání hodnocena s ohledem na chybějící odbornou a pedagogickou způsobilost řady pedagogických pracovníků jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola sestává z několika budov, zčásti mezi sebou propojených. Teoretická výuka se uskutečňuje v hlavní budově, kde je zároveň umístěno ředitelství školy a ekonomický úsek. V této budově je šest tříd, kabinet, cvičná kuchyně, sklad školních potřeb, šatna a sborovna pro učitele.

Za sponzorské pomoci Komerční pojišťovny a. s. Praha byla vybudována velmi pěkná počítačová učebna, kde je umístěno osm žákovských a jeden učitelův počítač. Nevýhodou je

skutečnost, že žáci sedí při vyučování zády k učiteli. Úprava odborné učebny a nainstalování plátna na promítání i na zadní stěnu je již plánováno.

Učebny jsou poměrně malé, vzhledem k nízkému počtu žáků ve třídách dostatečně prostorné. Žákovský nábytek je nový, vhodné velikosti. Výzdoba jednotlivých tříd je zaměřena na určitý obor, týká se však pouze odborných předmětů. K výuce všeobecně vzdělávacích předmětů ve třídách žádné pomůcky nejsou, k výzdobě nejsou užity ani práce žáků.

Vybavení žáků učebnicemi není úplné. Stále není vydaná část učebnic pro odborná učiliště, proto škola využívá jiných možností. Učitelé mají učebnice pro střední odborná učiliště, ze kterých vybírají vhodné kapitoly, píší sami učební texty nebo kopírují materiály, které si žáci vlepují do sešitů apod.

Velmi dobré zázemí je vytvořeno pro výuku tělesné výchovy. Kromě tělocvičny menších rozměrů a posilovny je v areálu školy vybudováno hřiště s umělým povrchem, mimo hřiště je pískoviště s rozběhovou dráhou. Běžecská dráha vybudovaná není, běhy na krátkou vzdálenost jsou prováděny na hřišti s umělým povrchem.

Výuka odborného výcviku učební oboru Malířské, lakýrnické a natěračské práce je zabezpečována ve čtyřech místnostech (pracovištích) a v průjezdu dvora, umístěných v přízemí objektu čp. 52. Místnosti a jejich stěny jsou využívány pro výuku části oboru - malířské práce. Od října do května jsou v průjezdu dvora prováděny opalovací práce truhlářských výrobků lakýrníků a natěračů. Uvedená pracoviště disponují základním vybavením a náradím. V místnostech využívaných pro odborný výcvik je zabezpečeno pouze základní odvětrání. Projekt na řádné odvětrávání pracovišť byl zpracován již v roce 1998, doposud však nebyl akceptován z nedostatku finančních prostředků.

Objekt má skladovací prostory pro uskladnění základních materiálů a náradí. Výuka složitějších tematických celků je zabezpečována při produktivních činnostech a zakázkách.

Pro učební obor Práce ve zdravotnických a sociálních zařízeních je využívána kuchyňka, umístěná v hlavní budově školy se základním vybavením pro vyučovaný počet žáků. Pracoviště pro provoz prádelny je také umístěno v areálu školy. Vybavení je základní, nové, sloužící k plnění učebních osnov prvního ročníku.

Využívané místnosti i pracoviště uvedených oborů jsou postačující pro základní výuku a plnění učebních osnov, chybí však estetická úprava zaměřená k vyučovaným oborům.

Dílny nejsou poskytovány pro využití širší veřejností.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vyučované obory

Ve škole jsou vyučovány následující obory:

1. 32-54-E/001 Obuvnické práce (obor není v tomto školním roce provozován)
2. 33-59-E/001 Čalounické práce
3. **36-57-E/005 Malířské, lakýrnické a natěračské práce – malířské a natěračské práce**
4. 36-67-E/001 Zednické práce

5. 69-55-E/005 Práce ve zdravotnických a sociálních zařízeních – pečovatelské práce

6. 32-52-E/001 Brašnářské a sedlářské práce

Výuka všeobecně vzdělávacích předmětů se uskutečňuje podle *Učebních osnov všeobecně vzdělávacích předmětů pro odborná učiliště*, které schválilo MŠMT dne 1. 12. 1999 pod čj. 33 848/99-24 s platností od 1. září 2000 počínaje prvním ročníkem.

Učební obor 36-57-E/005 Malířské, lakýrnické a natěračské práce je vyučován podle učebních dokumentů schválených MŠMT dne 4. 11. 1995 pod čj. 24 357/95-24 s platností od 1. září 1996 počínaje prvním ročníkem.

Učební obor 69-55-E/005 je vyučován podle učebních dokumentů schválených MŠMT dne 20. června 2002 pod čj. 704/2002-24 s platností od 1. září 2002 počínaje prvním ročníkem. V rámci výběrových předmětů v celkovém rozsahu tří hodin jsou v souladu s poznámkami k učebnímu plánu vyučovány dvě hodiny praktických cvičení a jedna hodina základů výpočetní techniky.

Vzdělávací programy vyučovaných oborů jsou realizovány v souladu s údaji o zařazení do sítě škol.

Učební dokumenty jsou platné, provedené úpravy učebního plánu na podmínky školy jsou popsány v minulém odstavci. Učební plány obou sledovaných učebních oborů jsou v souladu s rozvrhem hodin a reálnou výukou.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty vyučovaných oborů.

Platné učební osnovy jsou dodržovány, kontrola plnění učebních osnov je součástí hospitační činnosti vedení školy. Z kontrolovaných hospitačních záznamů vyplynulo, že nedodržování učebních osnov nebylo dosud zjištěno.

Dokumentace je vedena pečlivě, průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Rozvrhy hodin jsou zpracované v souladu s platným právním předpisem a zásadami psychohygieny.

Kvalitně zpracovaný *Vnitřní řád školy* je závazný pro všechny žáky a odvozeně pro zaměstnance, kteří ve škole pracují na základě pracovní smlouvy. Jeho obsahem jsou práva a povinnosti žáků, není opomenut zákaz kouřit, používat v prostorách školy alkohol a omamné látky. V areálu školy je zakázáno nosit, mít v držení, distribuovat a zneužívat návykové látky. Prostorami školy se rozumí všechny prostory v budovách školy, domova mládeže, pracoviště praktické výuky, prostory školní jídelny i přilehlá venkovní prostranství k těmto budovám. Součástí Vnitřního řádu jsou pokyny a časové režimy součástí školy, vnitřní směrnice protipožární ochrany a BOZP.

Škola trvale usiluje o zkvalitnění spolupráce s rodiči. Pořádá tři rodičovské schůzky ročně: jednu zahajovací pro 1. ročníky, další dvě pro všechny rodiče. Spolupráce s částí rodin je však značně obtížná, proto ve škole pracuje sociální pracovnice, která spoluprací s touto částí rodičů zabezpečuje.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Funkci výchovného poradce zastává řadu let jeden z vychovatelů. Pro výkon funkce má odpovídající kvalifikaci. Protože většina problémů se týká závadového chování žáků, je jeho

práce zaměřena na řešení těchto problémů. Profesní volbou žáků se nezabývá, neboť po ukončení školy žáci odcházejí do zaměstnání.

Žákům i učitelům je k dispozici dva dny v týdnu v dopoledních hodinách, a to v pondělí od 9:30 do 11:00 hodin a v úterý ve stejnou dobu.

Má na starosti učitelkou knihovnu, obstarává přírůstky podle potřeby nebo přání učitelů a vychovatelů. Účastní se jednání s Policií ČR, většinou pro rvačky a krádeže (nejčastěji elektroniky nebo mobilních telefonů). Spolupracuje s rodiči a s orgány sociální péče.

Organizuje pro žáky různé akce, například v tomto školním roce žáci navštívili z preventivních důvodů věznici ve Valdicích.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve všeobecně vzdělávacích a odborných předmětech sledovaných učebních oborů

Hospitace byly uskutečněny ve všech všeobecně vzdělávacích předmětech (český jazyk a literatura, matematika, občanská výchova a tělesná výchova), dále v části odborných předmětů (technologie, zdravotěda, materiály, odborné kreslení, stavební konstrukce), z výběrových předmětů pak v hodinách základů výpočetní techniky.

Učitelé měli témata pro určitý ročník příslušného učebního oboru zahrnuta v tematických plánech, ve kterých látku danou učebními osnovami rozpracovali do časových období. Cíle výuky v jednotlivých hodinách byly stanoveny vhodně a přiměřeně, ve většině hodin byly žákům na začátku hodiny sdělovány. Z kontroly třídních knih vyplynulo, že probírané učivo vždy navazovalo na témata předcházející. Jedna ze sledovaných hodin nebyla dostatečně připravena.

Výuku teoretických předmětů zabezpečovali kromě učitelů i mistři odborné výchovy. Z údajů o personálním zabezpečení výuky (strana 3 inspekční zprávy) vyplývá, že většina vyučujících nespĺňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro práci ve speciálním školství. Tato skutečnost neměla na kvalitu výuky negativní vliv, neboť obsah učiva vyučující důkladně znali, vystupovali s přirozenou autoritou a žáci je plně respektovali. Učivo bylo interpretováno věcně a odborně správně, občasná zaváhání či užití neodborného výrazu bylo způsobeno dosud malou zkušeností vyučujících.

V materiální podpoře výuky byly shledány rezervy. I když ve škole je dostatečné množství učebních pomůcek, učitelé je téměř nevyužívali. Stále přetrvává nedostatek vhodných učebnic pro odborná učiliště, proto jsou využívány učebnice pro střední odborná učiliště, pro některé předměty učebnice nejsou vůbec, proto žáci píší veškeré nutné poznatky do sešitů. Zápisy v sešitech jsou funkční, obsahují základní údaje, jsou nezbytnou pomůckou pro přípravu žáků. Podmínkou je ale čitelné písmo učitelů a schopnost žáků smysluplně zápisy z tabule opsat. Proto učitelé většinou píší velkým tiskacím písmem, které je pro mentálně postižené žáky lépe čitelné. Pokud žáci mají pouze sešity, je třeba zvýšit četnost jejich kontroly, neboť zápisy v části sešitů jsou nesrozumitelné. Učitelé navíc užívají různé příručky, brožury a nakopírované listy. Například ve „Studentském diáři“ se žáci seznamovali s méně známými jednotkami hmotnosti. Pozitivem byl důraz kladený na samostatné vyhledávání informací v učebnicích.

Převažující metodou byla frontální výuka. Řízení výuky bylo zpravidla promyšlené, vnitřní členění hodin odpovídalo pedagogickým zásadám. Účinná byla metoda dialogu, při které byl žákům dáván dostatečný prostor pro vyjádření vlastního názoru. Pro udržení pozornosti probíhal výklad nového učiva zároveň se zápisem do sešitů. Skupinová, párová či individuální práce nebyla zaznamenána, bylo však tolerováno rozdílné pracovní tempo žáků. Protože nebyla

připravena diferencovaná práce, docházelo u žáků s rychlejším pracovním tempem ke zbytečným časovým prostojům.

Aktivizující formy práce nebyly do výuky zařazeny, chyběla i vhodná psychorelaxace. Ta se neobjevila v žádné ze sledovaných hodin.

Žáci měli o výuku zájem, dosahované výsledky tomu však v řadě případů neodpovídaly. Důvodem byla rozdílná hloubka postižení, s kterým žáci do školy přišli. Frontální způsob výuky měl za následek nízkou aktivitu žáků. Ti ochotně a ukázněně plnili zadané úkoly, ale sami aktivní přístup nijak neprojevovali ani nebyli vedeni k týmové spolupráci. Při tělesné výchově byl promyšleně kladen důraz na to, aby se žáci naučili velet ostatním, aby se posilovalo jejich sebevědomí. Po stránce motivační se jako nevhodné jevílo ojedinělé oslovení části žáků téže třídy jménem nebo příjmením.

Interakce mezi žáky a učiteli měla velmi dobrou úroveň. Přístup učitelů k žákům se vyznačoval vstřícností a klidem. Vztahy mezi žáky a učiteli byly někdy ze strany učitelů až příliš ochranné, neboť za žáky vykonávali i ty nejjednodušší práce (obraceli za ně stránky v sešitě apod.).

V průběhu celého vyučovacího procesu se projevovala velmi silná stránka této školy, a to respektování osobnosti žáků a zacházení s nimi jako se sobě rovnými. Jejich sebevědomí je soustavně posilováno, takže většina absolventů se zcela bez problémů zapojuje do pracovního procesu a jejich práci zaměstnavatelé kladně hodnotí.

Část učitelů se vyznačovala jasným, srozumitelným vyjadřováním, v řeči některých se objevovaly nespisovné výrazy. Komunikativní dovednosti žáků byly cíleně rozvíjeny jen v části tříd.

Největší motivační charakter mělo ve sledovaných hodinách pozitivní hodnocení práce žáků. Učitelé se snažili spravedlivě ohodnotit výkony žáků a využívali k tomu různé způsoby. Dávali možnost výběru mezi ústním a písemným zkoušením, do samotného zkoušení i následného hodnocení zapojovali žáky, kteří zkoušeného v případě potřeby opravovali a navrhovali mu i známku. Učitelé klasifikovali méně často, známky zapisovali do klasifikačních archů, které jsou založeny ve všech třídních knihách. Z přehledů známek vyplývají výsledky vzdělávání v jednotlivých předmětech kromě odborného výcviku.

Výuka všeobecně vzdělávacích a odborných předmětů je hodnocena jako velmi dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v odborném výcviku učebních oborů sledovaných učebních oborů

Odborný výcvik byl hospitován u všech mistrů odborné výchovy vyučujících uvedených oborů za přítomnosti zástupce ředitele pro odborný výcvik a příslušného mistra.

Plánování a příprava výuky u hospitovaných skupin je zabezpečována ve školním roce 2003/2004 ve čtrnáctidenním cyklu a v návaznosti na schválené učební dokumenty. Příprava mistrů na výuku probíhá podle platných učebních osnov, které mají zpracovány v tematických plánech. Tematické celky jsou členěny do jednotlivých měsíců s uvedenou časovou dotací.

Třídní učitelé předávají před zahájením i v průběhu školního roku informace mistrům o žácích se specifickými poruchami učení a chování.

Kontrolu výuky zabezpečuje v průběhu školního roku zástupce ředitele pro odborný výcvik. Hospitace a kontroly u jednotlivých skupin jsou zaznamenány v denících evidence odborného výcviku.

Tříletý učební obor Malířské, lakýrnické a natěračské práce vyučují čtyři mistři odborné výchovy. Tři jsou pouze vyučeni, čtvrtému chybí studium speciální pedagogiky, proto nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Chybějící pedagogické vzdělání bylo vyvažováno dlouholetou praxí v oboru. Výuku učebního oboru Pečovatelské práce zabezpečuje jedna mistrová, která je vyučena má úplné střední vzdělání, nemá doplňkové pedagogické studium.

Dílny a pracoviště sledovaných učebních oborů jsou umístěny v areálu školy, mají základní vybavení k zabezpečení plnění tematických celků. Dle finančních možností vedení školy modernizuje vybavení a potřebná zařízení. Každé pracoviště má skladovací prostory, kde je soustředěn používaný materiál a nářadí.

Výuka byla zahajována seznámením žáků s cílem vyučovacího dne. Úvodem bylo provedeno stručné frontální opakování pracovních a technologických postupů. Navozením problémových otázek prováděli mistři kontrolu znalostí žáků v návaznosti na plnění cíle výuky.

Instruktaž a výklad k zadaným pracovním postupům a úkolům byly prováděny srozumitelně. Zadání úkolů a přidělení pracovního místa plně vyhovovalo pro jejich plnění. Při vlastní činnosti žáků prováděli mistři průběžnou kontrolu s upozorněním na chyby, kterých se žáci dopouštěli. Odborná instruktaž byla doplňována ukázkami mistrů s využitím názorných pomůcek.

V závěru výuky byly projednány výsledky hodnocení zadaných úkolů a proveden úklid pracoviště. Mistři kontrolovali splnění úkolů, prováděli individuální hodnocení. Organizace výuky hospitovaných oborů umožňovala žákům pracovat individuálním tempem a časový úsek vyučovacího dne byl efektivně využíván. Motivačním prvkem u navštívených skupin byl především vhodný přístup k žákům a zadávání samostatných úkolů. V instruktaži i při průběžné kontrole byly využívány mezipředmětové vztahy a uváděny příklady z praxe. Při zadávání pracovních úkolů byla respektována zásada přiměřenosti a žákům byly v průběhu jejich zpracování poskytovány individuální rady. Žáci jsou vedeni k sebehodnocení a odpovědnosti za vykonanou práci. Na závěr tematických celků jsou zadávány a vyhodnocovány souborné a kontrolní práce. Mistři využívají sebehodnocení žáků a oceňují pokroky při respektování jejich individuálních schopností.

Komunikace mezi vyučujícími a žáky je založena na vzájemné důvěře. Respektována je osobnost žáka a při případné diskusi je připouštěna různost názorů. Komunikativní schopnosti jsou rozvíjeny s přihlédnutím k možnostem jednotlivých žáků.

Případné nežádoucí chování bylo zvládáno domluvou. Vztah k výuce byl dle vlastností a schopností žáků zpravidla pozitivní.

Psychohygienické zásady, rozvrh vyučovacího dne včetně pracovních přestávek a přiměřené pracovní tempo, byly dodržovány. Pracovní doba byla efektivně využívána. Rozpis žáků do skupin byl v průběhu inspekce v souladu s platnými právními předpisy.

Výuka učebního oboru Malířské, lakýrnické a natěračské práce, je zabezpečována především na produktivních činnostech a zakázkách.

Celková kvalita vzdělávání a výchovy v odborném výcviku sledovaných učebních oborů je hodnocena jako průměrná.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Pro odborná učiliště nejsou zpracovány žádné srovnávací testy, kterými by bylo možné hodnotit výsledky vzdělávání. Výsledky jsou především závislé na úrovni myšlení a manuální

zručnosti žáků s diagnostikovanými rozumovými nedostatky. Škola proto využívá pouze běžnou klasifikaci, která umožňuje individuálně posoudit pokrok každého žáka.

Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávání v obou sledovaných oborech hodnoceny jako průměrné.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

1) Soulad údajů uvedených v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s údaji ve zřizovací listině

Údaje uvedené v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení jsou v souladu s údaji ve zřizovací listině.

2) Prevence sociálně patologických jevů

Funkci preventistky vykonává již několik let učitelka, která absolvovala roční kurz týkající se dané problematiky na Filosofické fakultě Karlovy univerzity v Praze. Účastní se seminářů týkajících se prevence zneužívání návykových látek a dalších patologických jevů, schůzek pořádaných krajským koordinátorem prevence kriminality, sleduje odbornou literaturu, zajišťuje základní osvětu formou nástěnek s aktuální tematikou. *Plán minimální prevence* je zpracován. Zásadní informace předává pedagogickým pracovníkům na poradách. Žákům i učitelům jsou k dispozici videokazety s protidrogovou tematikou.

Na začátku roku jsou všichni žáci seznámeni s nebezpečím, které drogy přinášejí a následuje přísný zákaz jejich nošení do školy – ten je obsažen i ve školním řádu. Nejčastěji se ve škole objevuje kouření, alkohol a marihuana, jednou byl zjištěn heroin. Šikana se objevuje zřídka, zatím se jí daří hned podchytit.

Preventistka spolupracuje s rodiči, zatím bez viditelného výsledku. Rodiče většinou reagují až po vyloučení svého dítěte z internátu nebo v případě neprospěchu a opakování ročníku. Dále preventistka zpracovává granty, finanční příspěvek od Krajského úřadu Královéhradeckého kraje obdrželi zatím jednou. V tomto školním roce je zpracován projekt zaměřený na oblast prevence zneužívání návykových látek, odeslaný na odbor školství Královéhradeckého kraje, výsledek zatím není znám.

V rámci prevence pořádá akce s různou tematikou, například besedu s Policií ČR o šikaně a kouření, zájezdy do aquaparku, sportovní dny, celodenní výlety, plánuje se zájezd do Židovského muzea apod.

V rámci prevence byl do školy zakoupen Alkotest, který je umístěn ve výchovatelně a je možné ho použít.

Pro žáky je zákaz kouření v celém areálu školy. Ubytování žáci, kteří mají souhlas rodičů, mají povoleno kouření pouze od 15:30 hod. po dobu určenou vychovatelem v prostoru dvorku mezi školou a kuchyní.

Prevence sociálně patologických jevů je účinná.

3) Mezinárodní spolupráce

Škola již řadu let spolupracuje se školami obdobného typu v zahraničí. V tomto školním roce se skupina žáků zúčastnila v rámci programu Socrates jazykového projektu v UAZ Dresden, jehož cílem bylo kromě poznání cizí řeči i získání nových poznatků a dovedností. Žáci si

rozšířili své technické a odborné znalosti a dovednosti o poznatky z obkladačských prací a dláždění silnic. Poslední den při vyhodnocení projektu předalo vedení UAZ Dresden učňům certifikát o úspěšném absolvování kurzu, který je platný pro všechny země EU. V únoru tohoto roku se uskutečnila návštěva vedení UAZ Dresden v Hořicích.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 29 590/02-21 s účinností od 1. 9. 2003 (MŠMT 20. 1. 2003)
2. Zřizovací listina čj. 4036/12-JČ/2001 s účinností od 1. 10. 2001 (hejtman Královéhradeckého kraje)
3. Dodatek č. 1 zřizovací listiny čj. 4036/12-JČ/2001 s účinností od 1. 7. 2003 (hejtman Královéhradeckého kraje)
4. Statut (ředitel 30. 1. 2004)
5. Pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení čj. 14 269/2001-26 (MŠMT 23. 3. 2001)
6. Vzory pracovních náplní zaměstnanců
7. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků, kteří ve školním roce 2003/2004 vyučují ve sledovaných učebních oborech
8. Vnitřní řád školy (ředitel 27. 1. 2004)
9. Organizační a provozní řád školy (ředitel 27. 1. 2004)
10. Učební dokumenty učebního oboru 69-55-E/006 Práce ve zdravotnických a sociálních zařízeních – pečovatelské práce čj. 21 704/2002-24 s platností od 1. 9. 2002 počínaje prvním ročníkem (MŠMT 20. 6. 2002)
11. Učební dokumenty učebního oboru 36.57-E/005 Malířské, lakýrnické a natěračské práce – malířské a natěračské práce s platností od 1. 9. 1996 (MŠMT 4. 11. 1995)
12. Učební osnovy všeobecně vzdělávacích předmětů pro odborná učiliště čj. 33 848/99-24 s platností od 1. 9. 2000 počínaje prvním ročníkem (MŠMT 1. 12. 1999)
13. Zápisy z porad vedení od 28. srpna 2003 do termínu inspekce
14. Zápisy z jednání pedagogické rady od ledna 2003 do termínu inspekce
15. Minimální preventivní program pro školní rok 2003/2004 (školní metodik prevence - nedatováno)
16. Doklady školy OU a Prš, Hořice novelizované 27. ledna 2004, podepsané ředitelem školy
17. Pracovní náplně pro MOV - OU a Prš, Hořice novelizované 27. ledna 2004
18. Vnitřní řád OU a Prš, Hořice ze dne 30. září 2001, podepsaný ředitelem školy
19. Organizační a provozní řád OU a Prš, Hořice ze dne 27. ledna 2004
20. Učební dokumenty pro Odborná učiliště učebního oboru 36-57-E/005 (36-94-2) Malířské, lakýrnické a natěračské práce vydané MŠMT ČR dne 4. listopadu 1995, čj. 24 357/95-24 s platností od 1. září 1996 počínaje prvním ročníkem
21. Učební dokumenty pro Odborná učiliště učebního oboru 69-55-E/006 Práce ve zdravotnických a sociálních zařízeních – pečovatelské práce schválené MŠMT 20. června 2002, čj. 21 704/2002-24 s platností od 1. září 2002 počínaje prvním ročníkem
22. Třídní knihy, katalogy a katalogové listy žáků sledovaných učebních oborů ze školní rok 2003/2004

23. Osobní dokumentace žáků s postižením vedená ve školním roce 2003/2004
24. Vzorek žákovských sešitů vedených ve školním roce 2003/2004
25. Vzorek žákovských knížek vedených ve školním roce 2003/2004
26. Deníky evidence odborného výcviku skupin žáků OU a Prš, Hořice vedené ve školním roce 2003/2004
27. Inspekční zpráva OU a Prš, Hořice čj. O91 497/00-4009 z orientační inspekce konané ve dnech 7. – 9. června 2000
28. Kontrolní sešit a hospitační záznamy ZŘ pro OV – OU a Prš, Hořice za školní rok 2003/2004
29. Tematické plány odborného výcviku OU a Prš, Hořice hospitovaných učebních oborů
30. Jmenovací dekret ZŘ pro OV na OU a Prš, Hořice s účinností od 1. ledna 1997
31. Směrnice ředitele OU a Prš, Hořice pro odměňování žáků produktivních činností v průběhu odborného výcviku ze dne 3. ledna 2004
32. Týdenní rozpis výuky odborného výcviku žáků OU a Prš, Hořice zpracovaný a podepsaný zástupcem ředitele pro odborný výcvik
33. Podkladová inspekční dokumentace
34. Dotazník pro ředitele před inspekcí

ZÁVĚR

Odborné učiliště a Praktická škola, Hořice, Havlíčkova 54 poskytuje odbornou přípravu v učebních oborech s upravenými učebními plány a připravuje žáky pro výkon povolání odpovídajících příslušným učebním oborům.

Výuku zabezpečují učitelé a mistři odborné výchovy, z nichž pouze 23% splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Tato skutečnost neměla na kvalitu výuky negativní vliv, neboť obsah učiva vyučující důkladně znali, vystupovali s přirozenou autoritou a žáci je plně respektovali. Učivo bylo interpretováno věcně a odborně správně. Organizace činnosti a provozu školy a systém vedení zaměstnanců jsou příkladné.

Materiální podmínky jsou dobré, jejich další vylepšení je otázkou delšího období. Například:

- 1) *Pro řadu předmětů vyučovaných v odborném učilišti nejsou dosud vydány učebnice. Žáci se proto učí ze starých učebnic bez schvalovací doložky MŠMT, nebo užívají učebnice pro příbuzné obory středních odborných učilišť, případně dostávají nakopírované materiály, které si vkládají či vlepují do sešitů.*
- 2) *Pracoviště využívané pro odborný výcvik učebního oboru Malířské, lakýrnické a natěračské práce je zabezpečeno pouze základním odvětráním. Projekt na řádné zabezpečení odvětrávání byl zpracován již v roce 1998, doposud však nebyl realizován z nedostatku finančních prostředků. Některé tematické celky předmětu odborný výcvik musí být proto zabezpečovány ve dvoře školy.*
- 3) *Od roku 2001 je zpracován plán rekonstrukce internátu a školy, který není stále realizován z nedostatku finančních prostředků zřizovatele.*

Průběh a výsledky vzdělávání v teoretických předmětech a v odborném výcviku mají srovnatelnou úroveň. Výsledky vzdělávání v teoretických předmětech jsou dány především možnostmi a schopnostmi žáků, v odborném výcviku stupněm rozvoje motoriky a stupněm

vytvořených pracovních návyků. Pozitivem školy je dlouhodobá pozornost věnovaná získání vědomostí a dovedností žáků potřebných k výkonu kvalifikovaného povolání stejně jako jejich výchova, společenské chování, základy právního vědomí a občanská odpovědnost.

Poslední inspekce se uskutečnila ve školním roce 1999/2000 pod čj. O91 497/00-4009. Od té doby byl zaveden nový učební obor 69-55-E/005 Práce ve zdravotnických a sociálních zařízeních – pečovatelské práce. Vybudováním nové počítačové učebny došlo ke zlepšení materiálně-technických podmínek. Celková úroveň školy je nadále velmi dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Věra Nosková, školní inspektorka	Věra Nosková v. r.
Členové týmu	Mgr. Jaroslav Kadlec, školní inspektor	Kadlec v. r.

V Hradci Králové dne 21. června 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 24. 6. 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Jiří Kopecký, ředitel školy	J. Kopecký v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Vocelova 1338, 500 02 Hradec Králové. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-07-09	09-1182/04-5206

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.